

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. S.**, nar., st. příslušnost Ukrajina, t.č. bytem, zastoupen Mgr. Radimem Strnadem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2015, č. j. OAM-805/ZA-ZA04-P06-2015,

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobou ze dne 17. 12. 2015 doručenou téhož dne Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2015, č. j. OAM-805/ZA-ZA04-P06-2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto, že žalobci mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, se neuděluje.

II. Obsah napadeného rozhodnutí

V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce podal dne 16. 9. 2016 žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ukrajinské národnosti a hlásí se k řecko-katolickému náboženskému vyznání. Není a ani nikdy nebyl členem žádné politické strany či hnutí. Je rozvedený, na území ČR nežije žádný jeho blízký příbuzný. Na Ukrajině bydlel ve městě I., mimo to pobýval od roku 2015 v polském Krakově. Do ČR přicestoval v září roku 2015 na vízum. Na Ukrajině vykonával v letech 1995 až 2011 vojenskou službu u pohraniční stráže Služby bezpečnosti Ukrajiny (dále jen „SBU“), v souvislosti s čímž byl křivě obviněn a souzen vojenským soudem, avšak byl shledán nevinným. Prokurátor, který byl v jeho případě angažován, byl ze své pozice propuštěn a snaží se mu pomstít. Proto najal nějaké muže, kteří jej napadli a následně za ním docházeli i do nemocnice, kde byl po jejich útoku hospitalizován. Od matky žijící na Ukrajině má žalobce informace, že tito muži jej stále hledají a vyhrožují, že jej zabijí. Od žalobce požadují uhrazení částky 30 tisíc USD jako kompenzaci pro dotčeného prokurátora, který byl kvůli žalobci zbaven své funkce. Žalobce se tedy obává o svůj život, protože se vzepřel systému, což je na Ukrajině nepřipustné. Dále se žalobce obává odvodu do armády, neboť už mu bylo zasláno předvolání na vojenskou správu. Pokud by se žalobce na vojenskou správu nedostavil, hrozí mu, že bude souzen. Přitom považuje žalobce celou tuto situaci za nezákonnou, neboť je vojenský invalida (na Ukrajině pobírá i vojenský důchod pro invalidy). Dále žalobce uvedl, že jeho rodiče jsou nemocní a vyžadují péči. Žalobce nicméně v současné době nemůže na Ukrajině z výše uvedených důvodů pracovat, proto žádá v ČR o udělení mezinárodní ochrany, aby mohl rodičům alespoň finančně vypomáhat. Ke svému zdravotnímu stavu žalobce uvedl, že se cítí v zásadě zdrav, nicméně jednou ročně musí absolvovat lékařskou proceduru za účelem rozšíření cév. Mimo to občas trpí bolestmi hlavy, což přičítá dřívějším úrazům.

Dne 16. 9. 2015 byl s žalobcem rovněž proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka. Na dotaz, jakým způsobem odůvodňují události, které se odehrály před několika lety, aktuální odchod žalobce z Ukrajiny, tento uvedl, že lidé od bývalého prokurátora jej poprvé kontaktovali asi půl roku po skončení soudního řízení s tím, že žalobce má prokurátorovi jako odškodné za ztrátu zaměstnání vyplatit částku ve výši 30 tisíc USD. Žalobce sice nic hradit nechtěl, avšak aby získal čas na vyřešení celé situace, platil těmto lidem nejprve pravidelně každý rok částku ve výši 1000 USD. Mezitím se pokusil zjistit, kdo za výhrůzkami ve skutečnosti stojí, přičemž kontaktoval i dotčeného prokurátora, který mu sdělil, že po něm žádné peníze nepožaduje. Proto nabyl žalobce dojmu, že vyděrači se snažili získat peníze pouze pro sebe. Poté, co nebyl žalobce schopen požadovanou částku uhradit, byl napaden třemi muži a skončil v nemocnici. Ukrajinská policie se věcí zabývala, nicméně pachatele nenašla. Výhrůžky pokračovaly i nadále, a proto žalobce odecestoval do ČR.

Dále žalobce k věci upřesnil, že dle jeho názoru byla celá věc nejprve iniciována bývalým prokurátorem, nicméně když s ním žalobce hovořil, tak tento všechno popřel. Dle žalobce je možné, že prokurátor později ze strachu situaci přehodnotil (žalobce i jeho otec pracovali u policie) a jím najatí lidé pak ve vymáhání částky pokračovali již bez jeho vědomí a peníze si nechávali. Žalobce v současné době nevidí žádnou možnost, jak situaci na Ukrajině řešit, a to i s ohledem na změnu politické situace v jeho vlasti. Žalobce se domnívá, že pokud by věc ohlásil na policii, byla by zcela nečinná. Dříve by nebylo možné, aby někdo vyhrožoval bývalému důstojníku SBU, a věc by vyšetřoval speciální oddíl SBU, nicméně v dnešní době je v zemi chaos.

Žalobce rovněž upřesnil, že jeho předvolání na vojenskou správu je dle jeho názoru spojeno s jím popsaným vyhrožováním, neboť když byl hospitalizován v nemocnici, navštívil jej muž, který mu řekl, že pokud nezaplátí požadovanou částku, zemře ve válce. Přitom je však žalobce evidován jako invalida a jeho povolání do armády je tedy protiprávní. Žadatel se již na vojenskou správu na základě předvolání dostavil, přičemž když si na celou situaci stěžoval, bylo mu sděleno, že je povinen vojenskou službu nastoupit a až následně může brojit proti nezákonnému odvedení.

Žalobce na podporu svých tvrzení předložil kopie svého občanského průkazu, vojenské knížky, nařízení k vyřazení žadatele ze seznamu Státní pohraniční služby Ukrajiny ze dne 17. 2. 2011, vysokoškolských diplomů, průkazu invalidity, povolávacího rozkazu na vojenskou správu, průkazu důchodce a novinového článku otištěného dne 15. 11. 2002 v periodiku Golos. K většině těchto dokumentů si žalovaný opatřil předklad do českého jazyka, vyjma občanského průkazu a vysokoškolských diplomů, neboť usoudil, že obsah těchto dokumentů nemá pro řízení o udělení mezinárodní ochrany dostatečnou relevanci.

Žalovaný na základě žalobcem uvedených skutečností v napadeném rozhodnutí shrnul, že důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je zejména obava z vydírání a vyhrožování ze strany neznámých osob a dále strach z odvodu do ukrajinské armády.

Z hlediska posuzování naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany vycházel žalovaný z výpovědi žalobce a jím doložených podkladů a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení k politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z informací Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045-LPTP, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 98848/2015-LPTP a ze dne 1. 8. 2014, č. j. 110105/2014-LPTP. Dále z Výroční zprávy Human Rights Watch 2015 ze dne 29. 1. 2015, Výroční zprávy Amnesty International 2014/2015 ze dne 25. 2. 2015, Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva – Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 1. 6. 2015 a Informace úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) – Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině, aktualizace č. 3 ze září 2015.

Žalobci byla v průběhu správního řízení dne 11. 11. 2015 dána možnost seznámit se s podklady řízení a uvést případné další skutečnosti, čehož využil a uvedl, že na Ukrajině před dvěma týdny vyhrál soudní spor o služební byt, přičemž o týden později mu byl doručen druhý povolávací rozkaz, jehož kopii správnímu orgánu dodá. Takto však neučinil.

Žalovaný dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení nevyšly najevo žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné žalobci udělit azyl ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu. Žalobce není a nikdy nebyl členem žádné politické strany a z žádných okolností nevyplývá, že by mu v zemi jeho původu hrozilo pronásledování za uplatňování jeho politických práv a svobod.

Stran žalobcem tvrzeného vystoupení proti systému, jímž minil soudní řízení, v rámci něhož byl obviněn z porušení povinností jakožto příslušníka pohraniční služby, žalovaný připomněl, že žalobce byl všech obvinění zproštěn, bylo mu vyplaceno odškodné a dle vlastních slov žalobce byl i prokurátor, který proti žalobci obvinění vznesl, propuštěn ze své pozice. Dle žalovaného tedy tyto skutečnosti ilustrují, že státní mechanismus na Ukrajině je zcela funkční a žalobce se v tomto směru nemusí ze strany ukrajinských státních orgánů ničeho obávat. Žalovaný rovněž konstatoval, že od roku 2008 již neměl žalobce žádné problémy se svým zaměstnavatelem ani jinými státními orgány, nebyl trestně stíhán či jinak

postihován a bylo mu umožněno pracovat dle jeho uvážení. Stran tvrzených problémů žalobce s bývalým prokurátorem žalovaný uvedl, že i podle sdělení žalobce prokurátor o celé situaci nic nevěděl a vydírání bylo dílem soukromých osob.

Žalovaný je dále toho názoru, že nebyly zjištěny ani žádné důvody, které by svědčily pro udělení azylu dle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, neboť žalobce ani neuvedl, že by byl na Ukrajině jakýmkoliv způsobem diskriminován. Jako důvod pro odchod z Ukrajiny žalobce označil vydírání ze strany neznámých osob, nejednalo se tedy o pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu.

Pokud se jedná o obavu žalobce z nástupu vojenské služby, žalovaný konstatoval, že důvody pro udělení azylu jsou taxativně vymezeny, přičemž snaha vyhnout se povolání do armády mezi ně nepatří, zejména pokud není branná povinnost uplatňována diskriminačně. Branná povinnost je nadto zcela legitimní povinností, což uznává i Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (dále jen „Ženevská konvence“), Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Podle Ženevské konvence není ani vyhýbání se vojenské službě, byť by bylo trestné, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se na podporu svého názoru odvolal i na rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 A 508/97. K argumentaci žalobce, že jeho povolání do armády je nezákonné, neboť mu byla uznána invalidita třetího stupně, žalovaný uvedl, že žalobce se proti tomuto postupu na Ukrajině žádným způsobem nebránil a nevyužil prostředků nápravy, které skýtá ukrajinský právní řád. Namísto toho se žalobce rozhodl z Ukrajiny vycestovat.

Žalovaný dále konstatoval, že z azylového příběhu žalobce vyplývá, že je na území Ukrajiny pronásledován výhradně ze strany soukromých osob, a to bez ohledu na to, zda byly tyto osoby navázány na osobu žalobcem zmiňovaného prokurátora či nikoliv, jelikož ze strany těchto osob se prokazatelně jednalo o nelegální jednání, proti němuž se může žalobce ohradit zákonnými prostředky. Za důvod pro udělení azylu by bylo možné pronásledování ze strany soukromých osob považovat pouze tehdy, pokud by ukrajinské orgány takové jednání tolerovaly, či jej dokonce podporovaly, což se však v daném případě neprokázalo.

Žalovaný se zabýval i otázkou, zda se žalobce snažil jím popsanou situaci v zemi původu řešit, přičemž vyzdvihl, že po napadení žalobce se policie věci zabývala, nicméně po cca dvou týdnech bezvýsledného vyšetřování žalobce jednostranně odmítl, aby policie ve své činnosti pokračovala, neboť dle jeho mínění by nikoho nevypátrali. Žalovaný se dále vymezil vůči tvrzení žalobce, že v současné době vládne v zemi chaos a situací by se nikdo účinně nezabýval, protože neexistuje způsob, jak by se mohl žalobce proti jednání vyděračů na území Ukrajiny bránit. V této souvislosti žalovaný uvedl, že z podkladů shromážděných k situaci na Ukrajině vyplývá, že v případě poškození trestnou činností lze v zemi vyhledat pomoc a lze případně brojit i proti neadekvátnímu postupu policejních složek. Žalovaný je tedy přesvědčen, že žalobce neučinil na Ukrajině dostatečné kroky za účelem vyřešení své situace a jeho obava z pronásledování soukromými osobami tak nemůže založit relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu.

Za důvod pro udělení azylu dále nelze považovat ani aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině, neboť zhoršený stav se týká pouze D. a L. oblasti. Žalobce přitom pochází ze západní části země, z oblasti I., kde k ozbrojeným střetům nedochází.

Nad rámec uvedených důvodů žalovaný dodal, že pokud se žalobce cítil tak ohrožen na svém životě, mohl podat žádost o udělení mezinárodní ochrany dříve, neboť žalobcem uváděné problémy začaly již v roce 2008. Žalovaný rovněž má důvod se domnívat, že žalobcova žádost o mezinárodní ochranu je účelová ve snaze nalézt v ČR zaměstnání, o čemž svědčí i sdělení žalobce, že o azyl žádá také proto, aby mohl v ČR legálně pracovat a finančně vypomáhat svým rodičům. Snaha o legalizaci pobytu však není důvodem pro udělení azylu, jak ostatně plyne i z judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), např. z rozsudku ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003.

Žalovaný se rovněž zabýval tím, zdali nejsou v případě žalobce dány důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny dle ust. § 13 zákona o azylu, avšak vzhledem k tomu, že z výpovědi žalobce nevyplývá, že by byl v ČR udělen některému z jeho rodinných příslušníků azyl, neshledal žalovaný pro takový postup žádné důvody.

Pokud se jedná o posuzování naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu, dospěl žalovaný k závěru, že žalobce neuvedl žádný zřetelný důvod, který by svědčil pro udělení této formy mezinárodní ochrany. Žalovaný v této souvislosti přihlédl především ke zdravotnímu stavu žalobce, který je dle jeho vyjádření až na občasné bolesti hlavy a potřebu absolvovat jednou ročně zdravotní proceduru na rozšíření cév zcela standardní. Žalobce sice dle jeho tvrzení trpí trvalou invaliditou, nicméně avizoval, že v ČR již je předběžně dohodnut, že nastoupí do zaměstnání jako bezpečnostní pracovník. Důvod pro udělení humanitárního azylu žalovaný nespatřuje ani v tvrzeném nebezpečí z odvodu žalobce do armády, neboť je přesvědčen, že žalobce není bezprostředně ohrožen na životě a jeho zdravotní stav není nikterak vážný.

Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jakožto vyšší formy mezinárodní ochrany, posuzoval žalovaný, zda žalobce nesplňuje alespoň podmínky pro udělení doplňkové ochrany.

V této souvislosti žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení nevyplynuly žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možno usuzovat, že žalobci hrozí v zemi původu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, neboť tento trest byl na Ukrajině zrušen již v roce 2000. Žalovaný se taktéž nedomnívá, že by žalobci hrozilo nebezpečí mučení či ponižujícího zacházení, přičemž při výkladu těchto pojmů vycházel z relevantní judikatury Evropského soudu pro lidská práva k výkladu čl. 3 Úmluvy. Žalovaný konstatoval, že žalobce čelil v roce 2008 obviněním z porušení jeho povinností jakožto příslušníka pohraniční služby, nicméně těchto obvinění byl zproštěn a později již žádné problémy s ukrajinskými orgány neměl. Za hrozbu vážné újmy nepovažuje žalovaný ani povolání do vojenské služby, neboť se jedná o základní státo-občanskou povinnost. Vyhýbání se vojenské službě je nadto i českým právem vnímáno jako trestný čin. Pro úplnost žalovaný poznamenal, že z žalobcem uváděných skutečností nevyplývá, že by byl jakkoliv napojen na osobu bývalého ukrajinského prezidenta Viktora Janukovyče, ani v tomto směru tedy žalobci žádné nebezpečí nehrozí. Žalobci pak dle názoru žalovaného nehrozí ani vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo ozbrojeného konfliktu, což podpořil i závěry ze zpráv o aktuální situaci na Ukrajině, z nichž vyplývá, že zhoršená bezpečnostní situace se týká pouze dvou administrativních oblastí Ukrajiny, nikoliv pak oblastí, kde se nachází bydliště žalobce. V této souvislosti odkázal žalovaný i na rozsudek NSS ze dne 26. 6. 2014, č. j. 7 Azs 66/2014-20.

Konečně žalovaný neshledal ani důvody pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle ust. § 14b zákona o azylu.

III. Žaloba

V žalobě ze dne 17. 12. 2015 žalobce uvedl, že se cítí být napadeným rozhodnutím krácen na svých právech. Žalobce nesouhlasí s argumentací žalovaného, podle níž nelze vyhýbání se vojenské povinnosti považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce poukazuje na odst. 170, 172 a 174 Příručky k postupům pro určování právního postavení uprchlíků Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (dále jen „Příručka UNHCR“), z nichž vyplývá, že nutnost výkonu vojenské služby může být důvodem pro přiznání postavení uprchlíka, pokud je účast na vojenských akcích v rozporu se skutečným politickým, náboženským nebo morálním přesvědčením nebo oprávněnými pohnutkami svědomí jednotlivce. Takto tomu nicméně bude pouze v případě, že se na straně žadatele jedná o ryzí přesvědčení a toto přesvědčení neberou v úvahu úřady země, která výkon vojenské služby požaduje. Žalobce zdůrazňuje, že ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že vyznává křesťanství. Tato skutečnost však nebyla žalovaným vůbec zhodnocena. Náboženské přesvědčení totiž žalobci zapovídá účast na válečném konfliktu, což vyplývá již z Desatera Božích přikázání. Dále žalovaný dle názoru žalobce vůbec nezohlednil, že by mohl odmítnout výkon vojenské služby pro své morální přesvědčení nebo svědomí. V této souvislosti žalobce odkazuje na čl. 8 bod 3 písm. a) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Žalobce se z přesvědčení nechce účastnit konfliktu, v němž by byl nucen zabíjet jiné lidi. Důkazem ryzosti jeho přesvědčení je i skutečnost, že aby se vojenské povinnosti vyhnul, opustil svoji vlast a rodinu. Pokud měl žalovaný o opravdovosti jeho přesvědčení pochybnosti, mohl si vyžádat další důkazy, dotázat se na pohnutky žalobce hlouběji při pohovoru apod. K ničemu takovému však nedošlo. Je povinností žalovaného náležitým způsobem zjistit skutkový stav, neboť nesmí žadatele vyhostit nebo navrátit do země, v níž by byl ohrožen jeho život nebo osobní svoboda (zásada non-refoulement).

Žalobce rovněž poukázal na odst. 173 Příručky UNHCR, podle něhož by státy měly podle doporučení Rady Evropy zavádět zákony nebo správní předpisy umožňující osvobození od vojenské služby (zcela či výkonem náhradní služby) z důvodů ryzích pohnutek svědomí. Toto však ukrajinské zákony umožňují pouze církevním představitelům. Ve světle tohoto doporučení je smluvním státům dána možnost přiznat postavení uprchlíka i osobám namítajícím odmítání vojenské služby z ryzích pohnutek svědomí.

Dále žalobce ve vztahu k odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že považuje za zcela irrelevantní tvrzení žalovaného, že žalobce pochází z části Ukrajiny, v níž nepanuje zhoršená bezpečnostní situace, neboť osoby povolané do armády jsou pochopitelně vyslány do oblastí, v nichž boje probíhají. Navíc ani situace na západě Ukrajiny není zcela klidná, což je patrné z toho, že zde v poslední době proběhly politicky motivované útoky.

Žalobce se rovněž vymezuje vůči úvahám žalovaného k naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobce sice neměl před odjezdem z Ukrajiny žádné potíže se státními orgány, avšak jak opakovaně zdůraznil, v případě návratu na Ukrajinu bude pro nenastoupení vojenské služby odsouzen k trestu odnětí svobody. Mučení a nelidské či ponižující zacházení nebo trestání je považováno za nejzávažnější zásah do práv jednotlivce, a proto se čl. 3 Úmluvy řadí mezi tzv. nederogovatelná práva, od nichž nelze ustoupit ani v případě války nebo jiného veřejného

ohrožení státu. Žalobce na podporu svých tvrzení odkázal na rozsudek NSS ze dne 16. 7. 2015, č. j. 5 Azs 100/2014-68.

Žalobce v této souvislosti dodává, že vojenskou službu odmítá nastoupit mimo jiné též z obav o svůj život. Tyto obavy jsou přitom zcela oprávněné, neboť podle zpráv UN News Service ze dne 2. 3. 2015 počet obětí ukrajinského konfliktu toho času dosáhl 6 000 osob.

Žalobce dále uvedl, že jako důvod, pro který se domáhá mezinárodní ochrany, označil i pronásledování ze strany soukromých osob na území Ukrajiny. Žalobce se přitom neztotožňuje s názorem žalovaného, že takové pronásledování udělení mezinárodní ochrany neodůvodňuje, přičemž odkazuje na rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2015, č. j. 9 Azs 196/2015-25, a dodává, že žalobce se poté, co byl fyzicky napaden, obrátil na státní orgány na Ukrajině, avšak tyto mu nebyly schopny nijak pomoci.

S ohledem na všechny v žalobě uvedené skutečnosti navrhuje žalobce, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

K jednotlivým žalobním bodům se žalovaný vyjádřil následujícím způsobem. Předně žalovaný zdůraznil, že žalobce jako důvod pro opuštění Ukrajiny uvedl potíže se soukromými osobami, které jej vydíraly v souvislosti s propuštěním prokurátora, který proti žalobci vznesl obvinění z porušení povinností příslušníka pohraniční stráže. Jiné azylově relevantní důvody žalobce při pohovoru neuvedl. Nyní cestou svého právního zástupce namítá špatnou bezpečnostní situaci na Ukrajině a odmítání nastoupení vojenské služby z důvodu náboženského přesvědčení. Žalovaný zdůrazňuje, že odmítání vojenské služby může být jako důvod pro udělení azylu považováno jen ve zcela výjimečných případech. Předpokladem pro učinění takového závěru by bylo zjištění, že bezpečnostní situace na Ukrajině skutečně dosahuje intenzity vnitřního ozbrojeného konfliktu a že se nelze domoci vnitřní ochrany státu (např. výkon náhradní, tj. civilní služby ve smyslu bodu 173 příručky UNHCR), k tomu viz rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 174/2015-45. Nicméně z informačních zdrojů referujících o aktuální situaci na Ukrajině nic takového nevyplývá. Žalovaný zdůrazňuje, že podle judikatury NSS odmítání vojenské služby nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu ani tehdy, pokud by byl výkon vojenské služby spojen s rizikem účasti v bojových akcích. Azylově relevantní by odmítání vojenské služby mohlo být pouze tehdy, pokud by bylo odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením. Takové skutečnosti však žalobce nedoložil a ani žalovaný je jiným způsobem nezjistil.

Žalovaný dále uvedl, že v rámci své činnosti průběžně monitoruje situaci na Ukrajině a v poslední době zaznamenal pozitivní posun ve standardizaci výkonu vojenské služby. Z informace zpracované vojenským úsekem při ZÚ ČR Kyjev vyplývá, že do oblasti bojů na východě země mohou být nadále vysíláni pouze dobrovolníci, kteří absolvují tříměsíční výcvik. Vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není nově kvalifikováno jak trestný čin, avšak nenastoupí-li vojenskou službu osoba, která povolávací rozkaz převzala, hrozí jí uložení trestu odnětí svobody na 2 až 5 let. V praxi je uplatňován a dodržován i zákon o civilní službě, který zavedl institut civilní služby jako alternativní způsob výkonu služby v případě odmítnutí použití zbraně např. z náboženských důvodů, a to výkonem vojenské služby v nemocnicích. S ohledem na zde uvedené je tedy argumentace žalobce dle názoru žalovaného zcela lichá.

Dále je dle názoru žalovaného obsahem správního spisu náležitým způsobem doloženo, že žalobce nelze subsumovat pod okruh osob, kterým hrozí vážné individuální ohrožení života nebo tělesné integrity ze strany státních orgánů, a ani není představitelem žádné rizikové skupiny.

Žalovaný v této souvislosti dodává, že Ukrajina je hodnocena jako země, v níž existuje účinná ochrana před újmou ve smyslu čl. 7 odst. 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (kvalifikační směrnice), a žalobce se jí může řádně domoci. Žalovaný se rovněž neztotožňuje s tím, že by žalobci hrozila v zemi původu vážná újma, což dokládají zprávy o stavu lidských práv na Ukrajině.

Žalovaný je tedy přesvědčen, že napadené rozhodnutí je zcela zákonné a věcně správné, pročež navrhuje, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Posouzení věci krajským soudem

O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem souhlasili a krajský soud neshledal v posuzované věci provedení ústního jednání jako nezbytné.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.

Ze správního spisu krajský soud zjistil, že jsou v něm založeny veškeré podklady, na něž se žalovaný v napadeném rozhodnutí odvolával a z nichž vycházel. Jedná se o žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 16. 9. 2015, protokol o pohovoru k podané žádosti z téhož dne a podkladové materiály k aktuální situaci na Ukrajině, tj. zejména informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045-LPTP, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 98848/2015-LPTP a ze dne 1. 8. 2014, č. j. 110105/2014-LPTP. Dále Výroční zpráva Human Rights Watch 2015 ze dne 29. 1. 2015, Výroční zpráva Amnesty International 2014/2015 ze dne 25. 2. 2015, Zpráva Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva – Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 1. 6. 2015 a Informace úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) – Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině, aktualizace č. 3 ze září 2015.

Právní úprava mezinárodní ochrany formou azylu je na vnitrostátní úrovni upravena v ust. § 12 až § 14 zákona o azylu, institut doplňkové ochrany je pak zakotven v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalobce v podané žalobě nekonkretizuje, pro udělení jaké formy mezinárodní ochrany by měly jím uváděné důvody svědčit. Lze však dovodit, že brojí zejména proti způsobu posouzení naplnění podmínek pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu, humanitárního azylu dle ust. § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany dle ust. § 14a téhož zákona. Žádná z žalobních námitek tedy nesměřuje proti posouzení podmínek pro udělení azylu a doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny a ani krajský soud se tedy nebude v tomto rozsahu přezkumem napadeného rozhodnutí blíže zabývat, přičemž pouze

stručně konstatuje, že napadené rozhodnutí je i co do těchto forem mezinárodní ochrany řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodněno.

Dle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, „*bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*“

Dle ust. § 14 zákona o azylu „*[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*“

Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu platí, že „*[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje: a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*“

Žalobce za důvody, které by měly svědčit pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, v žalobě proti napadenému rozhodnutí označil jednak obavu z povolání do vojenské služby na Ukrajině a z případného následného trestního stíhání, pokud by do armády odmítl nastoupit, a dále též obavu z pronásledování ze strany soukromých osob na Ukrajině.

Pokud se jedná o první zmiňovaný důvod, uvádí krajský soud následující. Mezinárodní ochranu ve formě azylu lze žadateli udělit pouze v zákonem předvídaných případech, které jsou taxativně vyjmenovány v ust. § 12 zákona o azylu. Povinnost nastoupit k výkonu vojenské služby přitom sama o sobě důvod pro udělení azylu bezesporu nepředstavuje. Touto problematikou se v rámci své rozhodovací činnosti opakovaně zabýval též NSS, a to poprvé podrobněji již v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49 (všechna citovaná rozhodnutí NSS jsou přístupná na www.nssoud.cz), z něhož vyplývá, že odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, a to především není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím (obdobně též rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44). Existenci takových pohnutek k odmítání vojenské služby však žalobce v průběhu správního řízení nikterak netvrdil, přičemž i argumentace křesťanským vyznáním žalobce se prvně objevuje až v žalobě proti napadenému rozhodnutí. V této souvislosti nezbyvá krajskému soudu než konstatovat, že je na žadateli o udělení mezinárodní ochrany, aby v azylovém řízení unesl břemeno tvrzení. Tento závěr vyplývá i z ustálené judikatury NSS, který kupříkladu v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 – 42, uvedl, že „*[s]právní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody,*

pro které o azyl žádá. Uvedl-li v řízení před správním orgánem pouze důvody ekonomické, nemůže účinně v řízení o kasační stížnosti namítat [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, když nezjišťoval důvody jiné, žadatelem v řízení před správním orgánem neuváděné.“

Citované závěry zajisté přiměřeně dopadají i na projednávaný případ. Pakliže žalobce v průběhu správního řízení netvrdil, že v nástupu vojenské služby mu brání jeho náboženské vyznání, stěží lze klást žalovanému k tíži, že se touto otázkou blíže nezaobíral, neboť ani neměl důvod se domnívat, že by křesťanské vyznání žalobce bylo rozhodujícím faktorem. Jako dostatečnou indicii pro žalovaného přitom nelze vnímat kusou zmínku žalobce v podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, že vyznává křesťanství. Vzhledem k tomu, že tato skutečnost nebyla žalobcem v průběhu správního řízení vůbec akcentována, považuje krajský soud předmětnou žalobní námitku za nevěrohodnou a veskrze účelovou. Obdobně nepřesvědčivě pak vyznívá poněkud povšechná zmínka, že žalobci brání v nastoupení vojenské služby jeho morální přesvědčení, a to tím spíše, že toto tvrzení je zcela v rozporu se skutečnostmi uváděnými v průběhu pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a ostatně i s celým azylovým příběhem žalobce. Lze jen obtížně uvěřit, že žalobce, jakožto bývalý příslušník SBU, by se zdráhal účastnit bojových operací pro své morální přesvědčení spočívající v odmítání použití zbraně. V této souvislosti krajskému soudu neuniklo, že žalobce naopak vyjádřil v rámci pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu přání, aby mohl na svoji ochranu nosit zbraň, což je mu však znemožněno, resp. v současnosti si nemůže ve své vlasti zbraň legálně opatřit (č. l. 16 správního spisu). Krajský soud tedy neshledal námitky žalobce jeho náboženským a morálním přesvědčením za hodnověrné, přičemž pro úplnost lze dodat, že i žalobcem citovaná Příručka UNHCR vychází z předpokladu, že ryze náboženského vyznání či politického přesvědčení je nucen prokazovat žadatel o mezinárodní ochranu. To se však žalobci v daném případě nepodařilo, a tudíž nelze na odmítání vojenské služby žalobcem nahlížet jako důvod pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu. Krajský soud má za to, že situace žalobce coby potenciálního brance nenaplnuje znaky pojmu pronásledování ve smyslu § 12 odst. 1 písm. b) zákona o azylu (viz k tomu zejm. rozsudek NSS ze dne ze dne 9. 6. 2008, čj. 5 Azs 18/2008-83, přístupný na www.nssoud.cz), neboť z výpovědi žalobce pouze vyplývá, že byl předvolán k lékařské vojenské komisi, kam se nedostavil kvůli svým údajným obavám, že za jeho předvoláním k odvodu stojí bývalý prokurátor, resp. že je to spojeno s jeho osobou. Před vojenskou lékařskou komisí však zjevně mělo dojít k novému posouzení zdravotního stavu žalobce pro účely posouzení schopnosti nastoupit vojenskou službu, což nelze považovat za případ pronásledování jeho osoby, i kdyby se jednalo vzhledem k invaliditě žalobce o nezákonný postup vojenských orgánů, proti němuž se žalobce mohl ohradit formou opravného prostředku či stížnosti.

Žalobce dále poukazoval na skutečnost, že v případě nenastoupení vojenské služby mu hrozí nebezpečí trestního stíhání a uložení trestu odnětí svobody, což dle jeho názoru ospravedlňuje udělení doplňkové ochrany. V této souvislosti žalobce rovněž zdůrazňuje, že je poživatelé invalidního důchodu a z tohoto důvodu je jeho povolání do vojenské služby nezákonné. Ani s tímto argumentem se však krajský soud nemůže ztotožnit. Předně je nutno poukázat na skutečnost, že žalobcem předkládaný scénář budoucích událostí představuje pouze jednu z možných variant, u níž však nelze s jistotou či ani s vysokou pravděpodobností tvrdit, že nastane. Žalobce sice v průběhu správního řízení doložil, že obdržel povolávací rozkaz, to však ještě nutně neznamená, že by byl na jeho základě odveden, a tím méně pak, že by byl v případě nenastoupení vojenské služby odsouzen k trestu odnětí svobody. Jak plyne z žalobcem předkládaných dokumentů, žalobce byl předvolán, aby se dne 24. 7. 2015 v 9.00 hodin dostavil před zdravotní komisi. Lze tedy usuzovat, že dříve než by bylo rozhodnuto o

povolání žalobce do armády, byl by blíže zkoumán též žalobcům zdravotní stav. Přitom argument žalobce, že je invalidní a je tedy *a priori* zřejmé, že nemůže sloužit v armádě, krajský soud s ohledem na další v průběhu řízení zjištěné skutečnosti nepovažuje za příliš přesvědčivý, neboť sám žalobce uvedl, že se cítí být zdrav a v ČR zamýšlí nastoupit do zaměstnání. Není tedy jasné patrné, v čem tvrzená zdravotní omezení žalobce spočívají. Dále, i pokud by byl žalobce do armády povolán, nelze bez dalšího tvrdit, že by byl v případě nenastoupení vojenské služby odsouzen k trestu odnětí svobody, který je až zcela krajním opatřením. Nicméně, jak vyplývá z judikatury NSS, ani uložení trestu odnětí svobody nelze bez dalšího vnímat jako relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany. V rozsudku ze dne 12. 4. 2012, č. j. 7 Azs 9/2012 – 46, NSS dovodil, že „[h]rozba trestního stíhání či již zahájené stíhání může být sama o sobě azylově relevantní, pokud osobě, jež je jí ohrožena, v souvislosti s tím hrozí skutečně zásadní fyzické či psychické útrapy či dokonce smrt již jen z důvodu, že v zemi původu takové následky trestního stíhání pravidelně (tj. ve významné části případů) nastávají, tj. jsou přiměřeně pravděpodobné (§ 12 a § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Dále tak tomu může být v případech, kdy je z konkrétních skutečností patrné, že u žadatele se okolnosti jeho stíhání či možného stíhání v nežádoucím směru významně a s velmi tíživými důsledky pro sféru jeho základních práv vymykají obvyklým standardům země původu, např. proto, že stíhání je vedeno z účelových politických důvodů či proto, aby zastrašilo, umlčelo či jinak nelegitimně ovlivnilo stíhaného nebo jej připravilo o majetek, případně zničilo jeho společenské postavení, přičemž prostředky k nápravě takto účelového trestního stíhání a na ochranu stíhaného v zemi původu nejsou k dispozici či jsou neúčinné.“

V posuzovaném případě žalobce netvrdil existenci žádných důvodů, pro něž by se byl nucen obávat, že mu v rámci trestního stíhání či výkonu trestu odnětí svobody hrozí újma ve smyslu ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. Nadto ani žalovaný neměl důvod se domnívat, že by byl žalobce takové újmě vystaven, neboť z informací o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině žádné takové závěry neplynou. K argumentaci žalobce rozsudkem NSS ze dne 16. 7. 2015, č. j. 5 Azs 100/2014-68, krajský soud uvádí, že tuto považuje za nepřipadnou, neboť azylový příběh žadatele v řízení, jehož se citovaný rozsudek týkal, byl značně odlišný od situace žalobce, a to zejména v tom směru, že dotčený žadatel již přímo doložil, že je v zemi původu trestně stíhán, přičemž na podporu tvrzení, že mu hrozí reálná újma, uváděl zcela konkrétní argumenty. Takto tomu ovšem nebylo v případě žalobce, jehož tvrzení zůstávají jen ve velmi obecné rovině, což je ostatně pochopitelné, neboť proti němu orgány veřejné moci na Ukrajině ani žádné kroky dosud neučinily (vyjma pouhého předvolání k lékařské vojenské komisi k odvodu) a není zřejmé, zda je v budoucnu vůbec učiní a pokud ano, jakého budou charakteru.

Pro úplnost krajský soud dodává, že branná povinnost je stále považována za jednu ze základních povinností občana, přičemž nenastoupení vojenské služby je i v současnosti běžně ze strany jednotlivých států postihováno jako trestný čin. Je pravdou, že v některých státech je povinnost nastoupit vojenskou službu zmírněna, přičemž i kupříkladu v České republice umožňuje čl. 15 odst. 3 Listiny základních práv a svobod odepření vojenské služby, je-li její výkon v rozporu s náboženským vyznáním či svědomím dotčené osoby. Jak ovšem uvedl NSS v rozsudku ze dne 10. 10. 2003, č. j. 2 Azs 15/2003 – 81, jedná se spíše o nadstandardní ochranu lidských práv, přičemž absentuje-li v zemi původu žadatele o azyl obdoba čl. 15 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, nelze tuto skutečnost vnímat jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud přitom pouze na okraj poukazuje na vyjádření žalovaného k podané žalobě, v němž tento uvádí, že i ukrajinská právní úprava zná možnost odepření vojenské služby, potažmo náhradního výkonu služby. Tato skutečnost však nenachází oporu ve správním spise, a pokud by z ní krajský soud zamýšlel vycházet, bylo by nezbytné

podrobit ji dokazování. To však v daném případě nebylo nezbytné, neboť jak vyplývá se shora uvedeného, ani pokud by ukrajinské právo institut náhradní služby neznalo, nemohla by tato skutečnost být dostatečným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany žalobci.

Dále se krajský soud zabýval druhým žalobcem uváděným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, za nějž označil pronásledování ze strany soukromých osob. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, podle něhož *„[s]kutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona).“* Tento právní názor NSS dále rozvinul v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, v rámci něhož dospěl k závěru, že vyhrožování soukromé osoby nesvědčí pro udělení azylu tím spíše v situaci, *„kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“*

Pokud se jedná o mezinárodní ochranu ve formě azylu dle ust. § 12 zákona o azylu, žalobcem uváděné důvody nemohou ospravedlňovat jeho udělení už jen proto, že se v případě žalobce nejedná o obavu z pronásledování z některého z azylově relevantních důvodů (tj. z důvodu rasy, pohlaví apod.). Krajský soud má nicméně za to, že nebyly osvědčeny ani důvody pro udělení doplňkové ochrany, jakožto nižší formy mezinárodní ochrany. Z díkce ust. § 14a zákona o azylu je patrné, že pro udělení doplňkové ochrany musí být u žadatele kumulativně splněno několik základních podmínek. Tyto podmínky definoval NSS v rozsudku ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62, v němž shrnul, že *„žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.“* V případě žalobce krajský soud připouští, že dřívější události (napadení žalobce) svědčí o tom, že minimálně v minulosti žalobci v jeho zemi původu reálné nebezpečí hrozilo. Nakolik je však tato hrozba dosud aktuální, není zcela zřejmé. Za rozhodující však krajský soud považuje, že původcem této hrozby není stát, nýbrž soukromé osoby, jejichž činnost spočívající ve vyhrožování a vydírání žalobce je bezesporu i na území Ukrajiny považována za trestnou. Přitom žalobce v průběhu správního řízení žádným způsobem neosvědčil, že by se nemohl ochrany před tímto jednáním domáhat u ukrajinských státních orgánů. Žalobce pouze vyslovil domněnku, že tamější úřady mu nepomohou, neboť v zemi vládne chaos. Jedná se však o ničím nepodložené tvrzení, které vyplývá spíše ze zjevných předsudků vůči současnému ukrajinskému politickému zřízení, než z reálné zkušenosti s ukrajinskými orgány. Žalobce se totiž v této souvislosti na orgány činné v trestním řízení ani neobrátil, respektive učinil tak pouze v návaznosti na jeho napadení, přičemž však po několika dnech odmítl, aby bylo ve vyšetřování pokračováno, neboť dle jeho názoru by bylo veškeré pátrání po pachatelích bezvýsledné. Z žalobcem uváděných skutečností však nevyplývá, že by se někdy na příslušné orgány obrátil v souvislosti s jím tvrzeným několikaletým vydíráním a poskytl jim informace potřebné k odhalení a případnému stíhání pachatelů. Pakliže tak žalobce neučinil a nepokusil se využít ochrany svého domovského státu, lze jen stěží tvrdit, že mu tamější systém není schopen ochranu poskytnout. Proto krajský soud, podobně jako žalovaný, existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany neshledal.

Pro úplnost se krajský soud zabýval též otázkou naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu, a to z kteréhokoliv z žalobcem namítaných důvodů. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že humanitární azyl ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu je nenárokovou

formou mezinárodní ochrany, jejíž udělení závisí na uvážení správních orgánů. Jak již konstatoval NSS v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, „[s]mysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto ‚nehumánní‘ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými, či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ S ohledem na charakter institutu humanitárního azylu je přitom i soudní přezkum výrazně limitován, a omezuje se v zásadě na posouzení zákonnosti procesního postupu správního orgánu a vyloučení libovůle správního orgánu, včetně posouzení přezkoumatelnosti jeho úvah. V daném případě je krajský soud přesvědčen, že žalovaný náležitým způsobem vyhodnotil veškeré žalobcem uváděné skutečnosti, avšak v průběhu správního řízení nevyšly najevo žádné okolnosti, které by mohly udělení humanitárního azylu ospravedlňovat.

VI. Závěr a náklady řízení

Vzhledem k tomu, že veškeré žalobní námitky byly shledány nedůvodnými, rozhodl krajský soud ve věci samé tak, že žalobu v plném rozsahu zamítl, jak je ve výroku I uvedeno.

Výrok II o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, jak je ve výroku III tohoto rozsudku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 6. října 2016

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová